

No.		per Dutzend Kronen
5	Mit Schuber	8.40
6	Brasilholz, ohne Schuber, rund oder eckig	10.40
7	" mit " " "	13.20
8	" " " und Neusilberschraube	16.80
9	" " " Neusilberbahn	20.—
10	" " " feiner Schuber	22.—
11	Neusilbergarnitur, mit eingefasstem Schuber	24.—
12	" " " und runde Bahn, Pariser	28.—
13	Elfenbeinfrosch, Imitation	32.—
14	Mit Elfenbeinschneckenfrosch, Imitation	48.—

Feine Sorten.

No.		per Stück Kronen
15	Fernambukholz	3.40
16	" mit Neusilbergarnitur	4.—
17	" " " und feiner Stange	5.20
18	" " " feinsten	6.—
19	Elfenbeinfrosch	6.80

Violin-Stege.

No.		per Dutzend Kronen
1	Ordinär, ohne Herz	—20
2	Besser, mit	—24
3	" " Stempel „Dresden“ oder „Bausch“	—40
4	" " " „Panpi“	—60
5	" " " „Aubert“ oder „Wien“	—80
6	" " " von feinem Holz, schön geflammt	1.20
7	" " " „Villaume“ oder „Paris“	1.40
8	" " " " " " "	1.80
9	" " " " " Holz schön geflammt	2.—
10	" " " „Tourte“	2.60

Ich liefere Stege in noch 20—30 Modellen, sowie nach jedem eingesandten Muster.

Violin-Wirbel.

OBCHODNÍ KATALOGY HUDEBNÍCH NÁSTROJŮ JAKO ORGANOLOGICKÝ PRAMEN

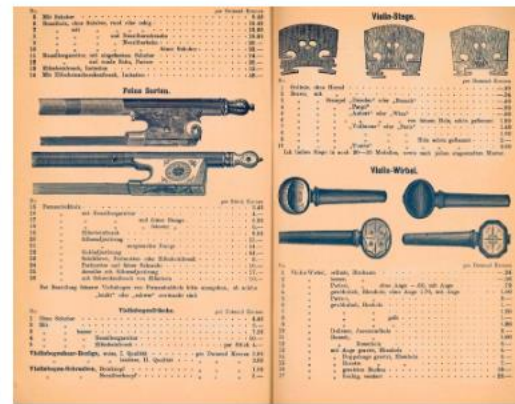
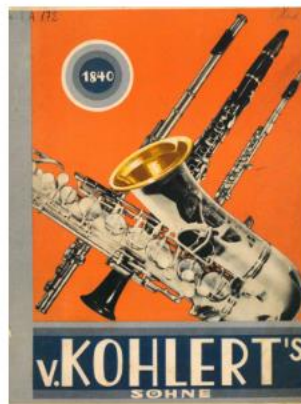
METODICKÉ CENTRUM
DOKUMENTACE, KONZERVACE A RESTAUROVÁNÍ
HUDEBNÍCH NÁSTROJŮ

NÁRODNÍ MUZEUM

Historické katalogy výrobců hudebních nástrojů

c1880

Adolf Korb (Graslitz)

[*Illustrirter Katalog über Musikinstrumente, Musikwerke, Saiten und Bestandtheile, Spieldosen und Automaten*](#)

c188?

Gebrüder Rieger (Jägendorf)

[*Orgel-Dispositionen und Preise*](#)

c188?

"Apollo" Pianofortefabrik (Dresden)

[*Katalog*](#)

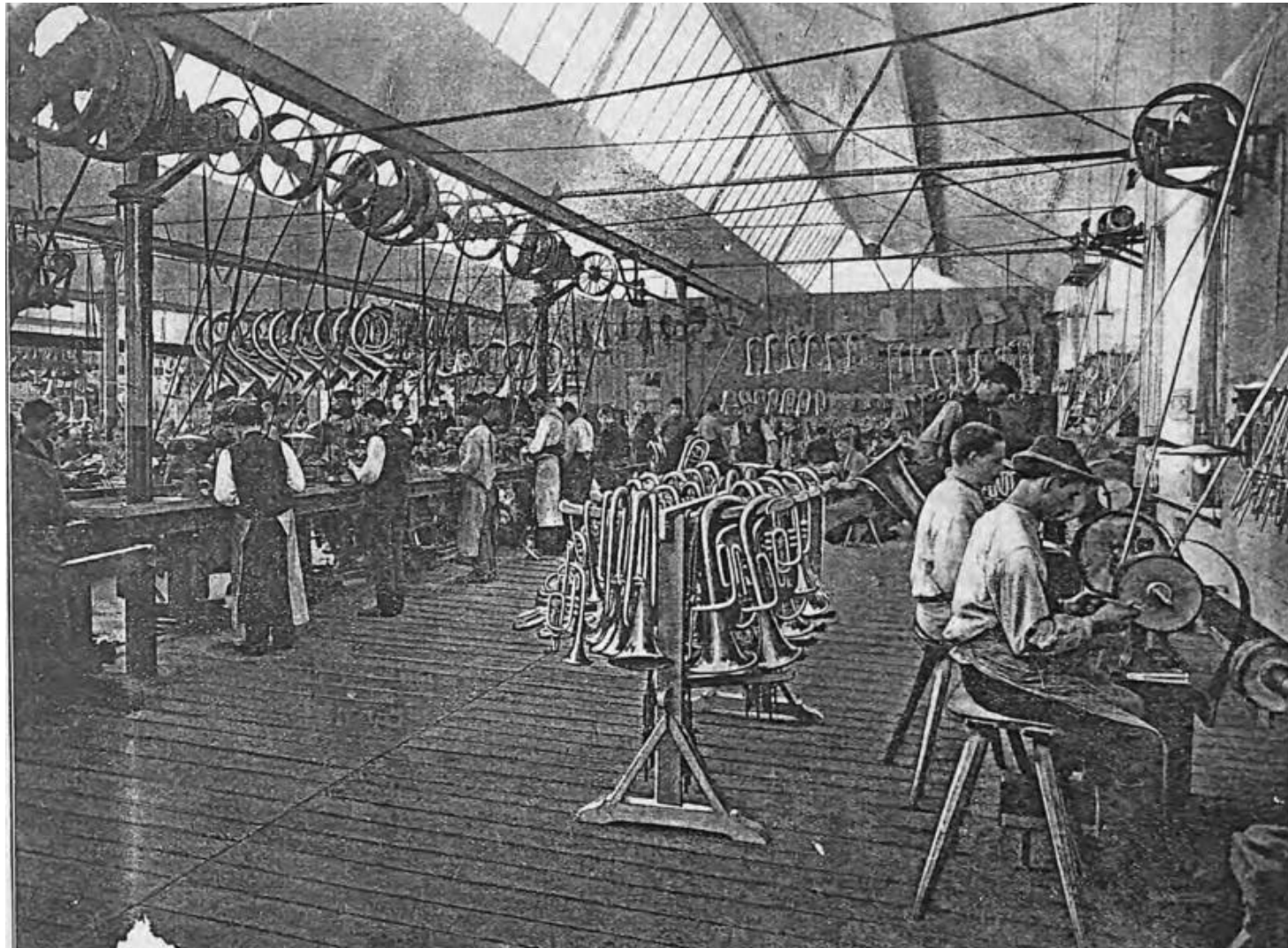

STOLETÍ PÁRY

BOHLAND & FUCHS

GRASLITZ, BOHMEN

Musikstadt Schönbach — Bahnhof

PROSPEKT No. 10.

Gesetzlich geschützte Marke

Červený's Fachmännerinstrumente.

Wirklich hübsch
ist dieses neue Modell und so schön
sitzt es am Leib.

V. F. CERVENÝ & SÖHNE

MUSIKINSTRUMENTEN-FABRIK
KÖNIGGRÄTZ - TSCHECHOSLOWAKEI.

Druckereidirektor Fr. Dörfler, Rakonitz-Claygraben

Cremon-Geigen-Compagnie

Müller & Co., Schönbach

bei Eger, C. S. R.

(Eine Stunde Wagenfahrt von Markneukirchen und Graslitz)

Eigene Werkstätten! Eigene Erzeugung!

Spezial-Preisliste

über

Tonholz für Streich- und Zupf-
Instrumentenbau.

Halbfertige, weiße Handarbeiten
für Kunstgeigenbau.

Zubehöre. Bestandteile. Werkzeuge.

ROČNÍK 19.

VYCHÁZÍ ČTVRTLETNĚ.

ČÍSLO 76.

HUDEBNÍ VĚSTNÍK.

Č. K. DVORNÍ A ARMÁDNÍ DODAVATEL

JOSEF LÍDL

BRNO,
ZELNÝ TRH Č. 11,
MORAVA.

PRVNÍ ČESKÁ TOVÁRNA
HUDEBNÍCH NÁSTROJŮ

Mož. ako knižkárna v Brně.
Nákladem vlastním.

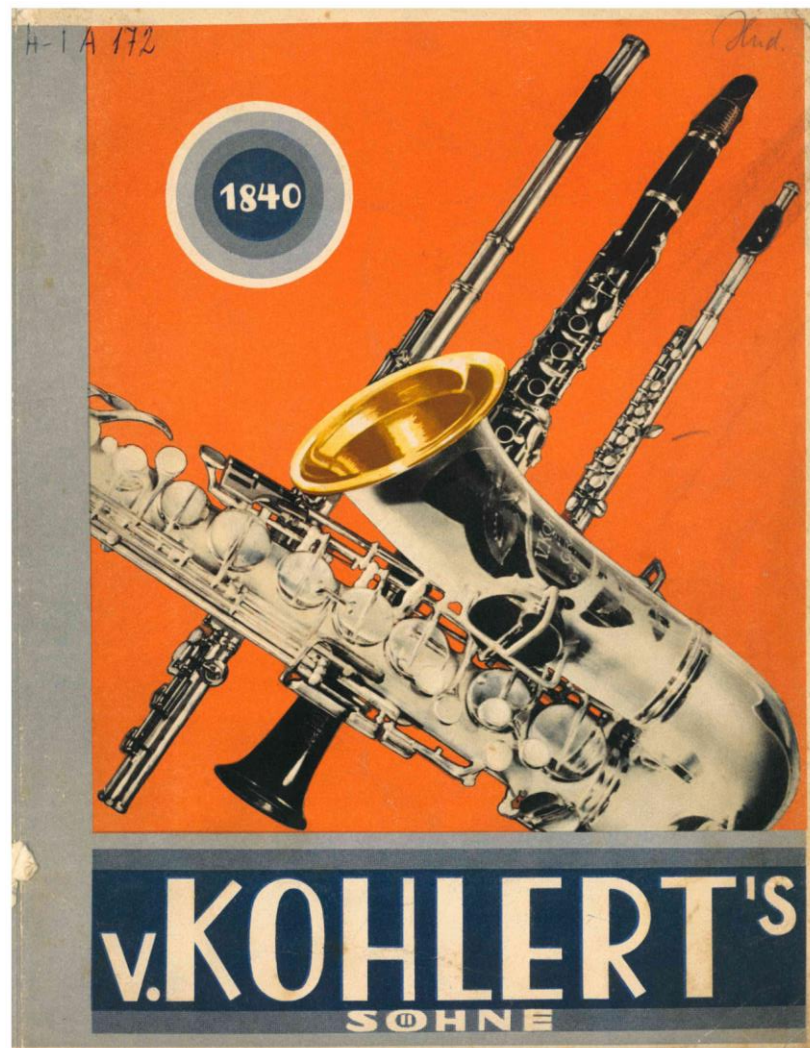

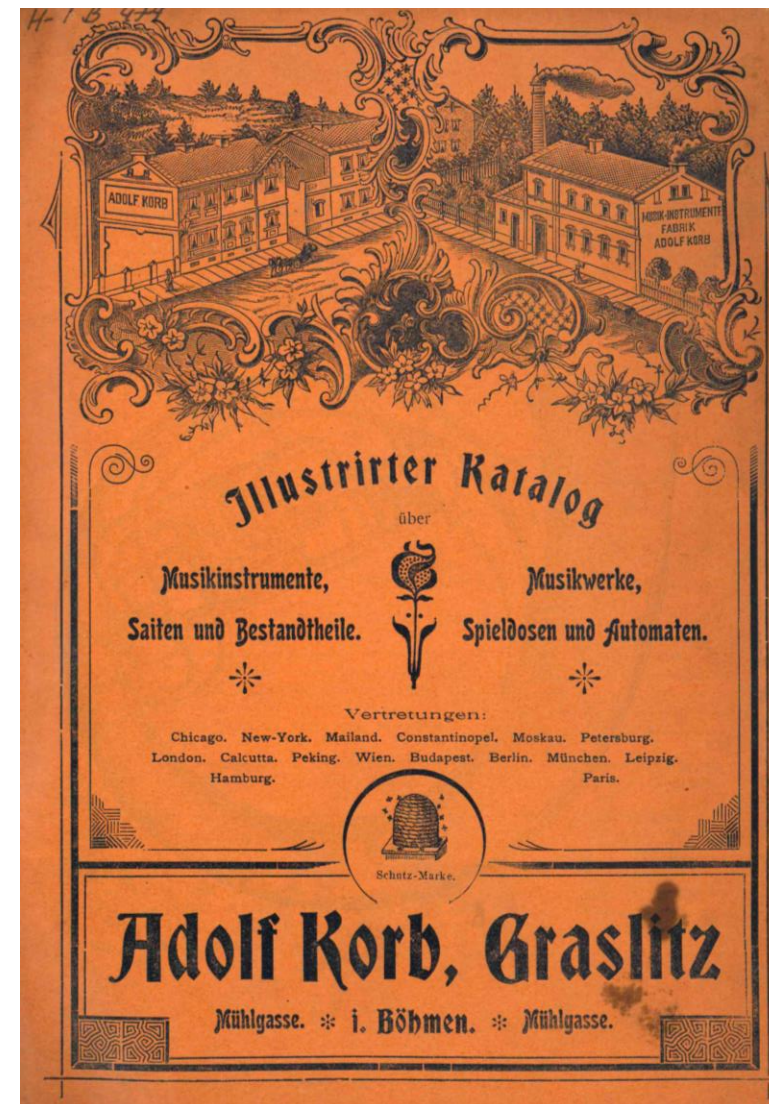
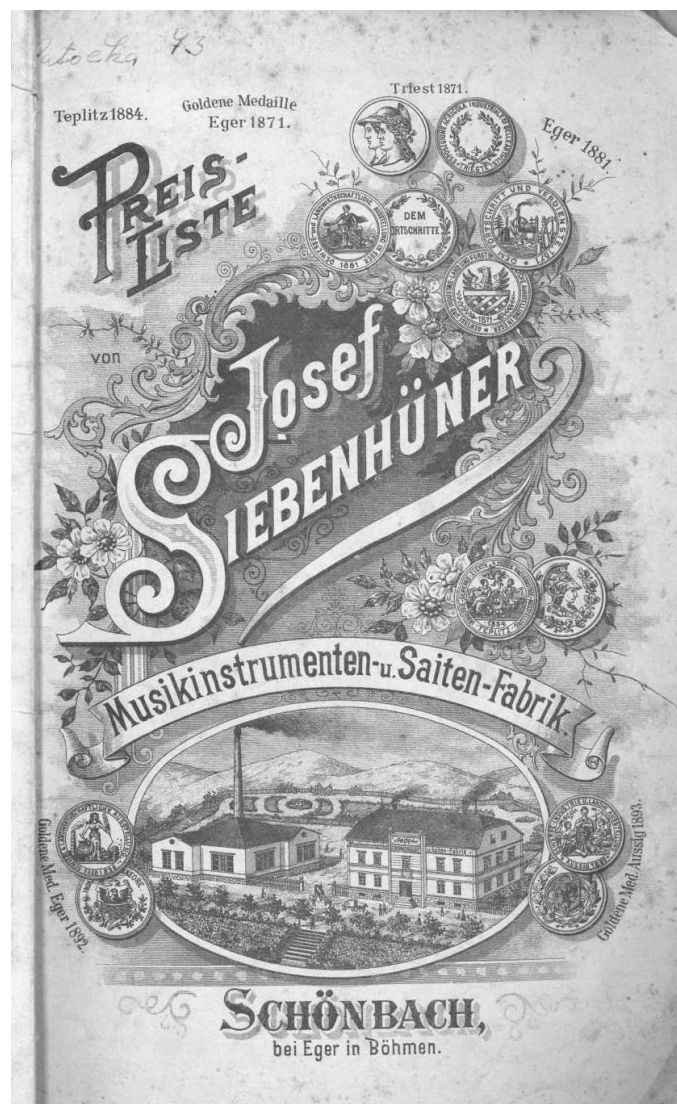
METODICKÉ CENTRUM
DOKUMENTACE, KONZERVACE A RESTAUROVÁNÍ
HUDEBNÍCH NÁSTROJŮ

H-IV A 109

H-1 A 172

JOSEF LÍDL, BRNO, CCA 1913

HUDEBNÍ VĚSTNÍK.

Obrázkový ceník.

C. A. K. DVORNÍ A ARMÁDNÍ DODAVATEL

JOSEF LÍDL

PRVNÍ ČESKÁ TOVÁRNA HUDEBNÍCH NÁSTROJŮ

V BRNĚ (MORAVA),

Zelný trh číslo 11.

Sklad pian, pianin a harmonif.

Průsečný znalec c. k. zemského soudu.

Rak. ček. konto č. 15.243. Telefon č. 816. Uher. ček. konto č. 12.467.

Adresa pro telegramy: „LÍDL HUDBA BRNO“.

JOSEF LÍDL BRNO (MORAVA).

OTISKŮ PRVNÍCH CEN A MEDAILLÍ, JIMIŽ NÁSTROJE MĚ NA ČELNÝCH VÝSTAVÁCH BYLY VYZNAMENÁNY.

3

JOSEF LÍDL, BRNO, CCA 1913

Podmínky objednávací.

Cenník tento ruší všechny předešlé.

Místo splatnosti jest Brno.

Ceny jsou v korunové měně proti hotovému zaplacení. Na splátky se ceny o 10% zvýší.

Prodávám za hotové neb na dobírku, a povolují též (vyjma u tahacích harmonik) splátky, avšak pouze na bezpečnou záruku. Záruka může spočívat ve vysvědčení obecního úřadu, že objednavatel má dostatečný majetek a že se mu nástroje na splátku dáti mohou.

Při objednávkách dechových nástrojů prosím o přesné udání ladění.

Hlavní ladění jest:

Pařížské normální 870 záchvěvů, úředně nařízené ladění pro školství rakouské.

Pražské neb vídeňské ladění 921-7 záchvěvů, o půl tonu vyšší než pařížské normální ladění; toto užíváno je téměř u všech hudebních sborů.

Nizké, pařížské normální ladění užívá se v kostelích, divadlech, a u velkých hudebních sborů. Kapely menší téměř výhradně a všude mají ladění o půl tonu vyšší, tak zvané „pražské“, čili vídeňské.

Při malých objednávkách doporučuje se zaslati peníze předem a připojiti na rekomandování zásilky 35 haléřů. Nejvýhodněji se zašlou peníze poštovní poukázkou, na jejíž kupon se může hned napsat objednávka, a tím se porto na dopis ušetří.

Při každé objednávce nutno správně a zřetelně napsati jméno, místo, poslední poštu, a jde-li zásilka drahou, železniční stanici.

JOSEF LÍDL, BRNO (MORAVA), CCA 1913

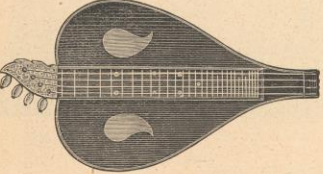
JOSEF LÍDL **BRNO (MORAVA).**

Čitery smyčcové.

Č. 26. Javorová lepší . . . . . K 20—
 Č. 29. Celá palisandr, se strojkem . K 38—

Čís. 26.

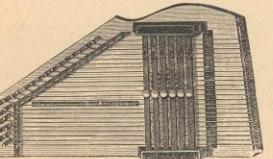

Čís. 29.

Smyčcové melodeony.

	s kolíky	se strojky
	1 kus	1 kus
Č. 1. Houslová mensura	K 48—	K 60—
Č. 2. Violová mensura	K 50—	K 62—

Čitery akordové.

Čís. 30 a 31.

Čís. 32.

40

JOSEF LÍDL **BRNO (MORAVA).**

Čiterové figurky.

1 tucet 1 kus!

Č. 1. Jednotlivé asi 5 cm vys. . . K 1-70 —16
 Č. 2. . . větší asi 6 cm vys. . K 2-80 —24
 Č. 3. . . na koni 7 cm vys. . K 4-60 —40
 Č. 4. Párky tančící as 6 cm vys. . K 4-60 —40

Čís. 1. a 2.

Čís. 3.

Čís. 4.

Pravé chorvatské tamburice.

Nejllepší Ia. nástroje.

Biseruice.

Bugarija II.

Berde.

1 bisernica jemná se strojkem	K 16—
1 brač I.—II. jemný se strojkem	K 24—
1 brač III. se strojkem	K 26—
1 bugarija I. jemná se strojkem	K 24—
1 bugarija II. se stroj.	K 30—
1 berle (basa) č. 1.	K 80—
1 " " č. 2.	K 90—
1 " " č. 3.	K 110—

44

JOSEF LÍDL **BRNO (MORAVA).**

Basové kytary.

Čís. 20.

Č. 20. 1 basová kytára 13strunná, 6 hmatnikových a 7 basových, ze dřeva javorového a lakovanou vrchní deskou se strojky . . . K 60—

Č. 21. 1 basová kytára 13strunná, 6 hmatnikových a 7 basových strun, koncertní nástroj v jemném provedení . . . . . K 78—

Harfy.

Č. 1. Normální česká harfa s pářlóny, 37 strun, 5 oktáv, ze dřeva javorového . . . . . K 150—

Č. 2. Tatáž ozdobnější, barvy palisandrové . . . . . K 180—

Č. 3. Tatáž s podstavcem a ozdobným sloupem, krásně vypravená . . . . . K 220—

Pedálové harfy jednoduché i dvojité obstarám dle ujednání a zvláštní nabídky.

50

JOSEF LÍDL, BRNO, CCA 1913

Oddělení nástrojů dechových z kovu.

Hudebníci, kteří na vlastní oči neviděli postup výroby plechových nástrojů, sotva si dovedou představit, jak složitá, zdouhavá a svízelná to práce jest, jak dovedných rukou a co drahého materiálu je zapotřebí, než je dohotoven nástroj, který výrobci svému má sloužiti ku cti a dobrému hudebníku býti má pro radost a potěšení.

Kdyby každý hudebník sám na vlastní oči mohl seznati ty ohromné rozdíly v materiálu a hlavně ve vypracování nástrojů, nikdy by se neuchytil na ty zdánlivě velice levné ceny, které se mu z německé části Čech nabízejí.

Za takové ceny je naprosto vyloučeno řádný nástroj zhotoviti. Nástroj se pošle vyleštěný a tu hudebník laik hned všechny vady a chyby nepozná, ale sotva několikrát takového nástroje použil, shledává, že jest na mnohých místech děravý a uchází, stroje jsou téměř celé z litiny a proto vadné, nadržují vzduch a obyčejně nástroje takové ani neladí a hlas je tupý a těžko se ozývá. Pak teprve takový hudebník pozdě poznává, jak při té „láci“ draho koupil.

V mé továrně jsou zaměstnání vesměs řádně vyučení nástrojaři a používá se při výrobě nejnovějších strojů, které jsou poháněny elektrickými motory. Veškeré nástroje zhotovují se v mé továrně z kovu nejlepší jakosti od základu a vyrábím **všecky druhy cylindrových strojů sám.** Vnitřní ventily jsou **vesměs kované a tvrdo letované** a proto jsou mé stroje, ač silné, značně lehčí než stroje lité a nad to jsou velmi trvanlivé.

Nástroje mé naprosto čistě ladí, lehko se ozývají, mají sice silný, ale při tom hebký ton. Proto mohu převzít za ně neobmezenou záruku. Vzhledem ku veliké dokonalosti mých výrobků ustanovil jsem ceny velmi mírné a nízké a mohu směle tvrditi, že **v poměru ku kvalitě** jsou mé nástroje nejlacinější.

Dechových nástrojů vyrábím 2 druhy.

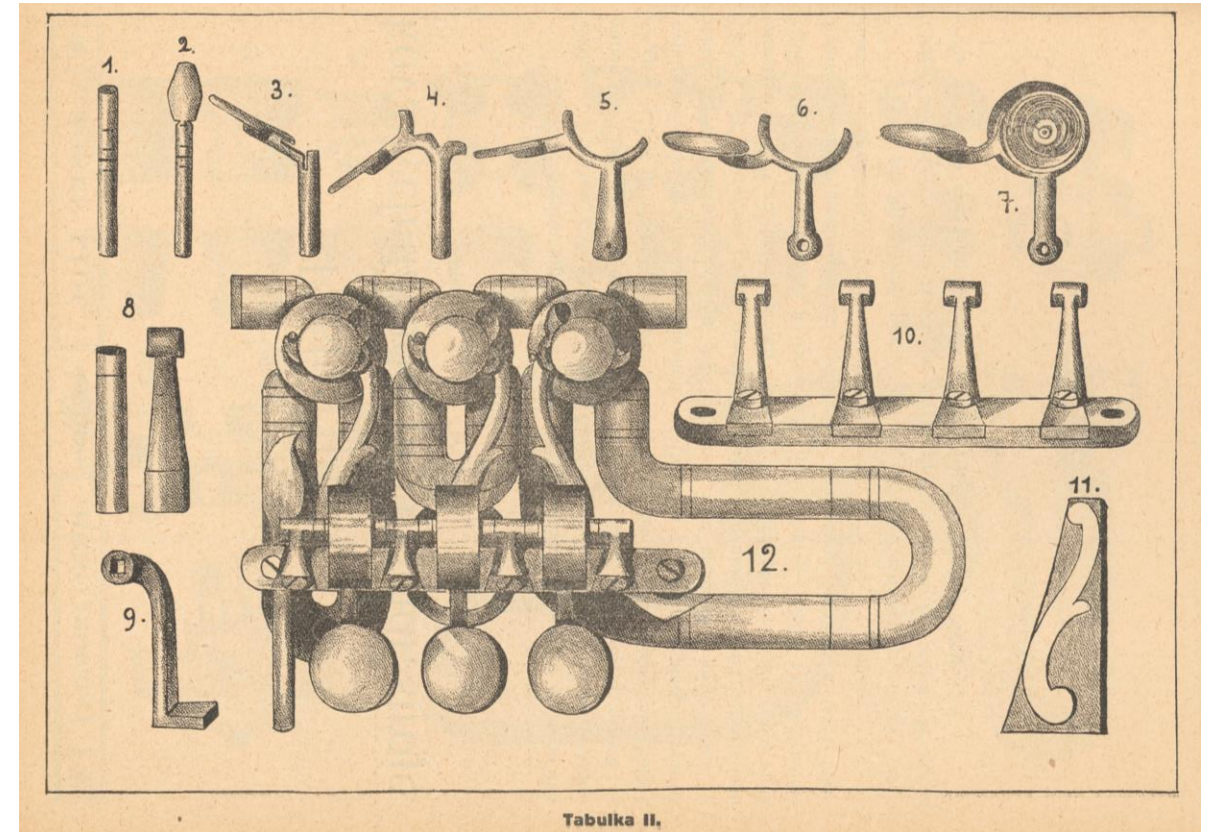
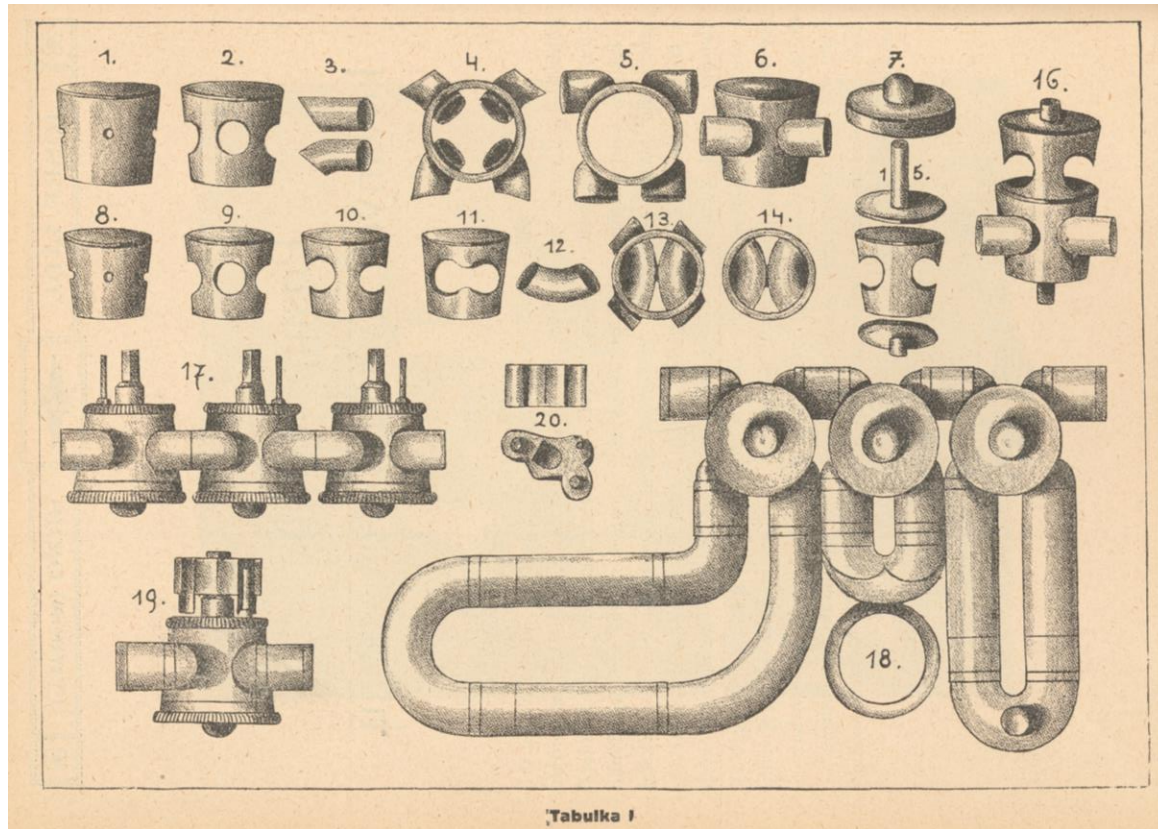
Druh II. má jemné stroje a snížce z nového stříbra, zvláštní důkladná práce.

Druh I. jsou nástroje koncertní pro solisty, mají nejjemnější remontoární stroje s pérovními pružitky a nejbedlivější provedení.

Illustrace mé jsou věrně dle nástrojů mých zvláště zhotovené a podávají správný obraz nástrojů.

Nástroje dle jiných tvarů na zvláštní objednávku zhotovené jsou přiměřeně dražší.

JOSEF LÍDL, BRNO, CCA 1913

JOSEF LÍDL, BRNO, CCA 1913

JOSEF LÍDL **BRNO (MORAVA.)**

Trouby pro heroldy

do *Es*, nejjemnější provedení, asi 72 cm dlouhé . . . . . K 18[—]

Velké lesní rohy kolem těla.
Pro hony. — Model „Kníže Pless“.

Č. 1. 1 kus dvakrát točený . . . . . K 30[—]
Č. 2. 1 kus třikrát točený . . . . . K 40[—]

Velký lesní roh kolem těla
pro hony.

Lesní rúžek
model „Kníže „Pless“.

1 kus mosazný se
3 cylindry . . . . . K 48[—]

Nátrubky
velmi jemně provedené a v různých tvarech.

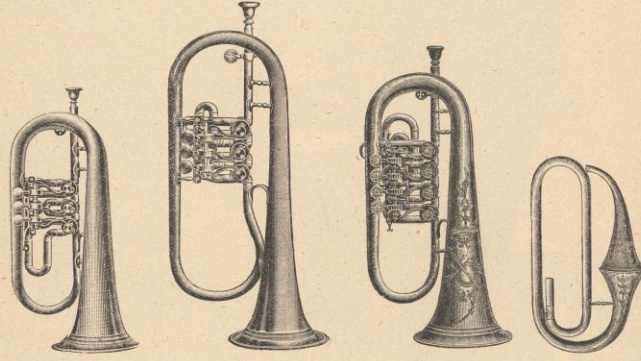

100

JOSEF LÍDL **BRNO (MORAVA.)**

	Druh II. Druh I.
Č. 4. Trubka <i>C</i> s <i>B</i> obloučkem a 3 cylindry	K 48 [—] K 56 [—]
Č. 5. Trubka <i>B</i> sama v sobě s 3 cylindry	K 48 [—] K 56 [—]
Č. 6. Trubka <i>C</i> neb <i>B</i> se 4 cylindry	K 58 [—] K 68 [—]
Č. 7. Trubka <i>C</i> neb <i>B</i> s ozvěnovým obloučkem a 4 cylindry	K 66 [—] K 76 [—]
Č. 8. Trubka <i>F</i> s <i>Es</i> obloučkem a 3 cylindry, dlouhá	K 48 [—] K 56 [—]
Č. 9. Trubka <i>F</i> s <i>Es</i> obloučkem a 3 cylindry, krátká	K 48 [—] K 56 [—]
Č. 10. Trubka <i>G</i> , dlouhá s 3 cylindry	K 48 [—] K 56 [—]

Křídlovky.

Čís. 11.   Čís. 12.   Čís. 14.   Echo.

	Druh II. Druh I.
Č. 11. Křídlovka <i>C</i> s <i>B</i> obloučkem a s 3 cylindry	K 48 [—] K 56 [—]
Č. 12. Křídlovka <i>B</i> sama v sobě s 3 cylindry	K 48 [—] K 56 [—]
Č. 13. Křídlovka <i>C</i> neb <i>B</i> se 4 cylindry	K 60 [—] K 70 [—]
Č. 14. Křídlovka <i>C</i> neb <i>B</i> se 4 cylindry a ozvěnovým obloučkem	K 68 [—] K 78 [—]

Basové trubky.

	Druh II. Druh I.
Č. 15. Basová trubka do <i>C</i> s <i>B</i> obloučkem a 3 cylindry	K 62 [—] K 74 [—]
Č. 16. Basová trubka <i>B</i> sama v sobě s 3 cylindry	K 62 [—] K 74 [—]

76

JOSEF LÍDL **BRNO (MORAVA.)**

Helikon čís. 65.

Helikon č. 75.

89

JOSEF LÍDL, BRNO, CCA 1913

JOSEF LÍDL BRNO (MORAVA).

Návod ku zařizování hudebních sborů a obsazování nástrojů dechových.

6 mužů.

- 1 *Es* klarinet,
- 1 *B* křídlovka,
- 1 *B* basovka (tenorovka),
- 2 *Es* trubky,
- 1 *F* bas (neb helikon).

7 mužů.

- 1 *Es* klarinet,
- 1 *B* klarinet,
- 1 *B* křídlovka,
- 1 *B* basovka (tenorovka),
- 2 *Es* trubky,
- 1 *F* bas (neb helikon).

8 mužů.

- 1 *Es* klarinet,
- 1 *B* klarinet,
- 1 *B* basovka (tenorovka),
- 1 *B* křídlovka,
- 3 *Es* trubky,
- 1 *F* bas (neb helikon).

9 mužů.

- 1 *Es* klarinet,
- 1 *B* klarinet,
- 1 *B* basovka (tenorovka),
- 1 *B* křídlovka,
- 1 *B* euphonium,
- 3 *Es* trubky,
- 1 *F* helikon.

10 mužů.

- 1 *Es* klarinet,
- 1 *B* klarinet,
- 1 *B* basovka (tenorovka),
- 1 *B* křídlovka,
- 1 *B* euphonium,
- 3 *Es* trubky,
- 1 *F* helikon,
- 1 velký turecký buben s činely.

11 mužů.

- 1 *Es* klarinet,
- 2 *B* klarinety,
- 1 *B* křídlovka,
- 1 *B* basovka (tenorovka),
- 1 *B* euphonium,
- 3 *Es* trubky,
- 1 *F* helikon,
- 1 velký turecký buben s činely.

12 mužů.

- 1 *Es* klarinet,
- 2 *B* klarinety,
- 2 *B* křídlovky,
- 1 *B* basovka (tenorovka),
- 1 *B* euphonium,
- 3 *Es* trubky,
- 1 *F* helikon,
- 1 velký turecký buben s činely.

13 mužů.

- 1 *Es* klarinet,
- 2 *B* klarinety,
- 2 *B* křídlovky,
- 1 *B* basovka (tenorovka),
- 1 *B* euphonium,
- 3 *Es* trubky,
- 1 *F* helikon,
- 1 velký turecký buben s činely.

14 mužů.

- 1 *Es* klarinet,
- 2 *B* klarinety,
- 2 *B* křídlovky,
- 1 *B* basovka (tenorovka),
- 1 *B* euphonium,
- 3 *Es* trubky,
- 1 *B* trubka,
- 1 *F* helikon,
- 1 velký turecký buben s činely.

15 mužů.

- 1 *Es* klarinet,
- 2 *B* klarinety,
- 2 *B* křídlovky,
- 1 *B* basovka (tenorovka),
- 1 *B* euphonium,
- 3 *Es* trubky,
- 1 *B* trubka,
- 1 *F* helikon,
- 1 *B* helikon,
- 1 malý buben,
- 1 velký turecký buben s činely.

16 mužů.

- 1 *Es* klarinet,
- 2 *B* klarinety,
- 2 *B* křídlovky,
- 1 *B* basovka (tenorovka),
- 1 *B* euphonium,
- 2 *Es* trubky,
- 1 *B* trubka,
- 2 *Es* lesní rohy,
- 1 *F* helikon,
- 1 *B* helikon,
- 1 malý buben,
- 1 velký turecký buben s činely.

17 mužů.

- 1 *Es* klarinet,
- 3 *B* klarinety,
- 2 *B* křídlovky,
- 1 *B* basovka (tenorovka),
- 1 *B* euphonium,
- 2 *Es* lesní rohy,
- 2 *Es* trubky,
- 1 *B* trubka,
- 1 *F* helikon,
- 1 *B* helikon,
- 1 malý buben,
- 1 velký turecký buben s činely.

18 mužů.

- 1 *Des* flétna,
- 1 *Es* klarinet,
- 2 *B* klarinety,
- 2 *B* křídlovky,
- 1 *B* basovka (tenorovka),
- 1 *B* euphonium,
- 2 *Es* lesní rohy,
- 3 *Es* trubky,
- 1 *B* trubka,
- 1 *F* helikon,
- 1 *B* helikon,
- 1 malý buben,
- 1 velký turecký buben s činely.

19 mužů.

- 1 *Des* flétna,
- 1 *Es* klarinet,
- 2 *B* klarinety,
- 2 *B* křídlovky,
- 1 *B* basovka (tenorovka),
- 1 *B* euphonium,
- 2 *Es* lesní rohy,
- 3 *Es* trubky,
- 1 *B* trubka,
- 1 *F* helikon,
- 1 *B* basový pozoun,
- 1 *F* helikon,
- 1 *B* helikon,
- 1 malý buben,
- 1 velký turecký buben s činely.

20 mužů.

- 1 *Des* flétna,
- 1 *Es* klarinet,
- 3 *B* klarinety,
- 2 *B* křídlovky,
- 1 *B* basovka (tenorovka),
- 1 *B* euphonium,
- 2 *Es* lesní rohy,
- 3 *Es* trubky,
- 1 *B* trubka,
- 1 *F* basový pozoun,
- 1 *F* helikon,
- 1 *B* helikon,
- 1 malý buben,
- 1 velký turecký buben s činely.

117

Dechové nástroje dřevěné.

Důležité! — Račte si přečísti!

Aby klarinety, flétny a dřevěné dechové nástroje vůbec, co nejdéle v dobrém stavu a jakosti se zachovaly, a aby zvlášť, pokud jsou zcela nové, přešlo se popraskání dřeva, je první a hlavní podmínkou, aby bylo dbáno největší čistoty. Než se nástroj začne užívat, musí se dřevo uvnitř olejem vymastit. Nejlépe se k tomu hodí olej řepkový. Při tom třeba mít na zřeteli, aby se polštářky pod klapkami nepromastily, poněvadž pak ztvrdnou a špatně kryjí. Mohou se při maštění buď vyndat, aneb papírem je podložit tak, aby se olej k nim nedostal.

Celý vnitřek klarinetu neb flétny se vymastí, a pak se suchým klůčkem vytře, neboť mnoho oleje není zapotřebí. Každý takový nástroj se má mastit nejméně jednou za měsíc. Vytrít od mokra se **musí** po každé hře. Všecky díly se rozdělají, vlhkost se vytře a nechá se ještě několik hodin rozdělaný, až na vzduchu úplně doschne. Mé dřevěné dechové nástroje jsou zpracovány z vyschlého dřeva, a když vzdor tomu popraskají, je to důkaz, že nástroj po hře byl prostě odložen, a že voda vnikla při hraní dovnitř a způsobilá nabobtnání dřeva a zevnější strana následkem toho musila puknout.

Kdo si tuto mou radu přečte a dle ní se zachová, bude mít nástroj vždy v pořádku a k potřebě, a ušetří si škody a mrzutosti.

Návod ku potahování bubnů.

Před potažením bubnu namočí se kůže do studené vody a ponechá se tam pouze tak dlouho, aby se dala na obruč podvinout (as $\frac{1}{2}$ hodiny). Když se kůže zbytečně dlouho močí, ztrácí svou lesklost a utrpí na trvanlivosti i na hlasu.

Pak se dá na buben, aniž by se šrouby přitáhly, úplně uschnouti. K úplnému uschnutí je zapotřebí nejméně celého dne. Pak se kůže houbou neb plátýnkem opět pouze na vrchní straně navlhčí, a teď se teprv zevními obručemi a šrouby přitáhne. Šrouby se přitahují poznenáhlu, poněvadž náhlým a trhaným přitahováním kazí se kůže. Po každé hře má se buben trochu povolit, mnoho však není třeba. Též kůže se má občas na dřevěných obručích podvinovat (znovu založit), neb trvanlivost i hlas se tím zlepší. Když kůže při bubnování navlhne, rychle se roztahuje, a při náhlém schnutí obyčejně praskne. Neprávem se pak tvrdí, že kůže byla špatná.

JOSEF LÍDL, BRNO (MORAVA), CCA 1913

Struny.

Několik slov o výrobě střevových strun.

Střevové struny se vyrábějí v Itálii, Francii, Anglii a v Německu. Před několika lety chtěla rakouská vláda pomoci státní subvence zařadit průmysl ten v Českém Rudohoří, leč pro nedostatek odborných pracovníků bylo opět od toho upuštěno.

Jako housle vůbec mají původ svůj v Itálii, tak i výroba strun první tam byla domovem. Pověst vláských strun byla — a to všim právem — již dávno známa po celém světě.

Itálie má pro svou výrobu strun výhody, kterých jiné země postrádají. Po stepích italských prohánějí se stáda ovcí, jež jsou hlavní výživou lidu. Ponejvíce se zabíjejí mladá jehňátka, jejichž jemná, měkká střívka jsou nejlepším materiálem pro výrobu strun. Tato čerstvá střívka se po 24 hodiny močí v čerstvě odtékající vodě, pak se zbavují hlenitých mázder, až zůstane pouhé vlákno strunové. Tato vlákna čistí se pak po 8 dni ve vinných kvasnicích; první den v slabém, pak stále v silnějším roztoku z vinných kvasnic. Vlákna tím nabývají den ku dni stále čistějšího vzezření — a mírně botnají. Mezi strídáním kvasnic profepávají se vlákna střívková na vzduchu, a tu slunné podnebí italské koná výrobě strun nenahraditelnou službu, neboť právě při tomto procesu kvašení a sušení střívkových vláken drsný vzduch na kvalitu strun působí zhoubně. Takto preparovaná střívková vlákna očistí se pak ve vodě od kvasnic — a už nastává předení vláken v hotovou strunu. Z nejtenších střívkových vláken zhotovuje se houslová struna E, na které nejvíce záleží, a z ostatních postupných tlouštěk pak další struny. Nikdy však se střívka nestípu, totiž nedělí se silná na slabší, jako v jiných zemích.

Pravé vláské struny vyrábějí se v Římě, Veroně, Padui a Neapoli. Velké množství strun se prodá za pravé vláské, ač původ jejich jest v Německu. Tím ovšem trpí dobrá pověst skutečných vláských výrobků.

Obyčejné druhy strun vyrábějí se v saském Markneukirchenu, a pokud se týče množství výroby, zaujímá Markneukirchen ve světové výrobě místo první. V Německu, ve Francii i v Anglii děje se výroba strun téměř výhradně ze suchých, dovážených střívek. Francouzské struny jsou sice pěkně předené, ale nedostí pevně. Anglické struny jsou následkem klimatických poměrů převahou tvrdší a barvy tmavé. Nejlepší střívka pro výrobu strun jsou z ovcí stepních. V Markneukirchenu se hlavně zpracují střívka dovážená z evropského a asijského Ruska. Též balkánské země, Anglie a Dánsko, jakož i Severní Amerika a Austrálie vyvážejí střívka ku výrobě strun.

Zasílání děje se v plechových bednách nebo sudech, aby střívka chráněna byla před vlhkem. Postup výroby děje se pak jako v Itálii, jen s tím rozdílem, že se suchá střívka musejí nejprve zase rozmočít, a pak kvašení se děje v louhu a nikoliv ve vinných kvasnicích, jako u strun vláských. Jelikož střívka jsou po většině z dospělých zvířat, musejí se stípat na tenší vlákna, a klimatické nedostatky nahrazují se bílením sírou, aby struny měly světlý, pěkný vzhled, ač se to děje na úkor jejich kvality.

Přírozená snaha každého houslisty, stále pátrat po lepších strunách, přivodila různé výstřelky v tomto odvětví, — a přeláci se některým obchodníkům struny až desateronásobně jenom proto, že ohromnou reklamou dovedou na sebe upozornit. Na př. v celých Draždanech (Sasko) není ani jediného vyrábitele strun, a přece často bývám vyzván, abych zavědl tento druh strun, jehož Markneukirchenskou provenienci dobře znám, a jehož prodejní cena ku skutečné hodnotě stojí v takovém rozporu.

Mé obvyčejné druhy střevových strun jsou původu Markneukirchenského a jemné druhy jsou vesměs pravé vláské. Jsou to ty nejvzácnější druhy, které Itálie vyrábí, a lepších strun co do čistoty tonu a kvality si nikdo nemůže zaopatřit. Uvádím struny tyto do obchodu pod jménem: „Lidlové struny“ a kalkuloval jsem ceny jich se ziskem nejmenším, jako vůbec všechno mé zboží. —

Značná spotřeba strun a primý jich dovoz umožnily mně tyto vskutku velice mírné ceny.

Tyto koncertní houslové struny jsou vesměs vláského původu, z čerstvých, mladých střívek zhotoveny a zvláště preparovány. Lit. C—D jsou nejlepší, nejdokonalejší výrobek toho druhu. Druh tento vyhoví pinou měrou všem, i těm nejpřísnějším požadavkům. Naprosto čistě ve kvintách, mají nádherný, měkký a lahodný tón, každé housle zní vyrovnaně a jsou velmi trvanlivé.

Tímto druhem strun podávám to nejlepší, co lze vůbec v oboru tomto obdržeti, a to za cenu velice mírnou.

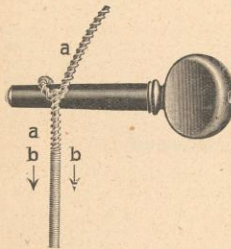
Dle přání sestavují zvláštní potahy v přiměřené síle strun, přesně dle zasláního vzorku. — Objednávka strun děje se nejlépe tím způsobem, když se pošlou peníze postovní poukázkou, na kuponku se napíše objednávka a mimo obnos za struny připočte se 35 halířů na rekomandované porto zásilkou.

Struny opředené.

Důležité upozornění!

U strun opředěných dochází mně někdy stížnosti, že se třeba několik strun za sebou u koliku přetrhlo a sice hned při natahování, a poukazuje se na to, že kvalita strun buď je špatná, neb jsou přezelžené a podobně. Za tím celá ta nehoda, pro majitele strun i pro mne mrzutá a nemilá, zaviněna je pouze nesprávným natahováním strun. Při natahování každé opředené struny musí býti dbáno, aby do kolikové díry se strčil jen konec struny neomotaný, aneb řídce omotaný a ten se smí pak podklesnout, aby držel. Když se však strčí do díry tuhé opředení struny a v tom se podklesne, tak se struna uvnitř předení zlomí a kdyby byla sebe lepší, musí se přetrhnout.

Následující obrázek znázorňuje správné a chybné natahování opředěných strun.

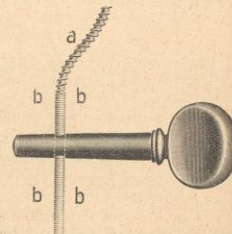

Správné.

- a — řídce opředěný konec struny,
- b — hustě opředěná část struny.

Chybné.

- a — řídce opředěný konec struny,
- b — hustě opředěná část struny.

	1 oktáva	1 struna
Harfové struny I. oktávy, jen výborné jakosti	K 1-90	—30
Harfové struny II. oktávy	K 3—	—50
Harfové struny III. oktávy	K 3-70	—60
Harfové struny IV. oktávy	K 5-40	—90
Harfové struny V. oktávy	K 7—	1-20

Struny harfové opředené.

VI. oktáva harfových strun, opředěných na nejmenším hedvábi (8 strun)	K 11—	1-50
VI. oktáva harfových strun na ocelovém drátě	K 10—	1-40

Struny na zapletání tenisových raquet

(barvy červené nebo světlé).

1 kus, asi 5 metrů dlouhý, obyčejný druh	K 1-80
1 " " 5 " " jemný, silný druh	K 2-40
1 " " 5 " " nejmenší druh	K 3-50

(Struny ocelové, klavírové, viz v oddělení pianovém.)

Plechové krabice ku uschování strun.

1 krabice plechová nízká, lakovaná	K —20
1 " " vysoká bílá	K —24

Měřítka strun.

Č. 1. Měřítka z nového stříbra 4 cm	K 1—
Č. 2. Totéž 5 cm	K 1-20

Kleštičky ku vyťahování houslových strun

1 kus	K —85
-----------------	-------

Upozornění.

Struny uschovávají se nejlépe zabaleny do voskovaného papíru a uloženy do plechových krabic na místě suchém a chladném. Vlhkost strunám škodí. Přílišné teplo odnímá jim pěkný čerstvý vzhled. Struny opředené mají býti vždy odděleny od strun střevových, poněvadž drátěné předivo černá.

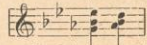
Neradím nikomu, aby si dělal věští zásoby strun: raději ať častěji objedná, a za to bude mít vždy struny čerstvé a dobré.

Když se stane a někdy některý druh strun se snad přetrhne a jeví se býti špatným, tu by bylo nespravedlivé, kdyby se ihned proto všeobecně posuzovala kvalita strun. Hledím pečlivě, bych všem takovým případům stálým zkoušením předešel, ale úplně zameziti se to nedá. Za to budu každému povděčen, když mne na takovou chybu upozorní, abych včas zjednatí mohl nápravu.

JOSEF LÍDL, BRNO, CCA 1913

JOSEF LÍDL BRNO (MORAVA.)

Fanfáry a houkačky pro automobily a cyklisty.

Č. 1159. 1 dvojnásobná akordová fanfára mosazná, niklovaná, s pěti roztruby, s 1 ventilem a dvěma akordy do *Es*,

 53 cm dlouhá . . . . . K 30—

Č. 1160. 1 čtyřnásobná akordová fanfára mosazná, niklovaná, s pěti roztruby, 2 ventily a 4 akordy, krásně harmonicky zladěná do *Des*, 57 cm dlouhá . . . . . K 50—

Č. 1142. Jednohlasná houkačka mosazná, buď jemně polirovaná neb niklová, 22 1/2 cm dlouhá, 10 dkg těžká, s jemným pryžovým mískem . . . . . K 2:50

Č. 143. Jednohlasná táz, 22 1/2 cm dlouhá 13 dkg těžká, s jemným pryžovým mískem K 3:25

Č. 164S. Jednohlasná houkačka, 22 cm dlouhá, 23 dkg těžká, mosazná, niklovaná, s jemným pryžovým mískem . . . . . K 6—

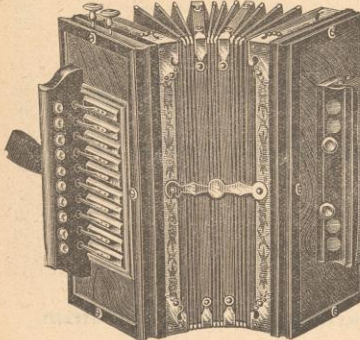

Č. 1610. Jednohlasná houkačka mosazná, niklovaná, s jemným pryžovým mískem 31 cm dlouhá, 35 dkg těžká . K 8:40

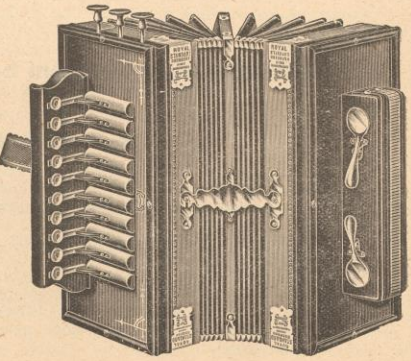

131

JOSEF LÍDL BRNO (MORAVA.)

Harmoniky tahací.

Při mé továrně hudebních nástrojů nalézá se samostatně oddělení pro výrobu tahacích harmonik.
 Housle a dechové nástroje mé výroby mají vsude dobrou pověst — a tutěž péči jako výše jmenovaným nástrojům — věnuji výrobě tahacích harmonik.
 Mám velké zásoby founýrů a zámořských dřev, a mohu tudíž vždy použití materiálu v vyschlého a spolehlivého.
 Můj kov jazýčkový je pouze první kvality, následkem toho hlas mých harmonik je krásný a mohutný. Ladění v mých harmonikách je buď bronzové neb ocelové. Basy silné, bombardonové. Měchy jsou zvlášť silné a dlouhé a mají hluboké záhyby.
 Na požádání zašlu cenníky zdarma.
 Opravy všeho druhu, rové měchy, nová ladění provádím řádně a levně.
Harmoniky na splátky nedávám!

Č. 686. Jednořadovka, asi 30 cm vysoká, 14 cm široká, trvanlivý měch, okutý černě leštěná skříň, odkrytá klávesnice, 10 klapek, 2 basy . . . . . K 7—

Č. 687. Jednořadovka, asi 32 cm vysoká, 15 1/2 cm široká, velmi pevný okutý měch, tmavo leštěná skříň, odkrytá klávesnice, 10 klapek, 2 basy . . . . . K 9:50

Č. 141.
Jednořadovka, 33 cm vysoká, 16 1/2 cm široká, dvojitý měch, 10 záhybů, pravým kalikem vroubených, kovová chránitka, černě leštěné rámce, barevné výplně, odkrytá, přišroubovaná klávesnice, 10 perleťových klapek, 2 basy, 3 skutečné rejstříky, trojhlasná, solidní práce, překrásný varhanový hlas, 1 kus . . . . . K 17—

148

JOSEF SIEBENHÜNER, SCHÖNBACH, CCA 1892

Stockholm 43

Teplitz 1884. Goldene Medaille Eger 1871. Triest 1871. Eger 1881.

PREIS-LISTE

von **Josef SIEBENHÜNER**

Musikinstrumenten- u. Saiten-Fabrik

SCHÖNBACH, bei Eger in Böhmen.

Goldene Med. Eger 1871. Goldene Med. Eger 1881.

76 Josef Siebenhüner in Schönbach bei Eger (Böhmen).

Concertinas

nach hiesiger Tonlage. 3-reihlg.

No.	Einfa.	64-tönig,	Neusilberstimmen	per Stück Kronen
300	Einfach,	64-tönig,	Neusilberstimmen	30.—
301	"	68-	"	38.—
305	"	78-	"	52.—
308	"	88-	"	68.—
312	"	94-	"	80.—

Bandonions in Concertinaform.

Die Normal-Stimmung des Bandonions ist A-Dur d. h. die Taste 5 Zudruck gleicht der Stimmgabel A. Auf Wunsch fertige auch andere Stimmung wie G- und F-Dur an.

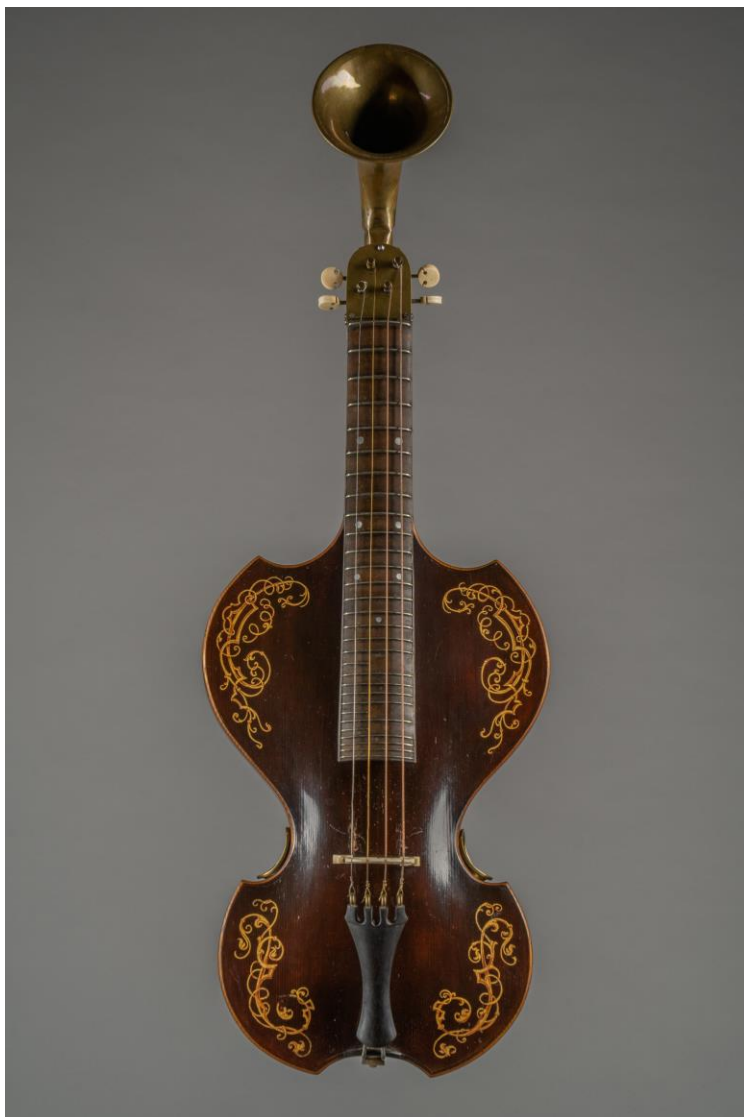
Concert-Bandonions.

Octav und doppeltönig.

No.	78-tönig,	Octav,	Neusilberstimmen	per Stück Kronen
313	78-tönig,	Octav,	Neusilberstimmen	100.—
320	94-	"	"	140.—
322	100-	"	"	160.—
325	104-	"	"	180.—

Aluminium, Gold- oder englische Stahlstimmen per Ton 10 Heller mehr.

JOSEF SIEBENHÜNER, SCHÖNBACH, CCA 1892

28 Josef Siebenhüner in Schönbach bei Eger (Böhmen).

Accord- oder Volks-Zither.

No.	Description	per Stück Kronen
1	Patent-Volks-Zither für Erwachsene, fein lackiert, mit 3 Pedalen	12.—
2	" " " " poliert, " 3 "	14.—
3	" " " " hochfein, mit 6 Pedalen von Kr. 14.— bis 30.—	14.— bis 30.—
4	" " " " 6 od. 7 Pedalen mit Moll- und Septimenschiebern von	26.— " 60.—

Diese Volks-Zithern sind incl. Carton, Schlüssel und Schule.

Streich-Zither.

Dieselben Qualitäten wie Prim-Zithern per Stück um Kronen 1.50 billiger.

Streich-Melodion.

No.	Description	per Stück Kronen
1	Streich-Melodion mit Schallbecher	40.—
2	" " " " verziert	50.—
3	" " " " Wirbel	26.—
4	" " " " Maschine	32.—
5	Philomele	Kronen 12.— bis 30.—

V. KOHLERT'S SOHNE, KRASLICE, CCA 1930

Saxophones

*V. Kohler's Sohn,
Graslitz, C. S. R.*

V. KOHLERT'S SÖHNE :: GRASLITZ

Nr. 320
C=Melodie=Saxophon (C=Tenor=Saxophon).

Das C-Melody-Saxophon ist eines der populärsten Modelle der Saxophon-Familie. Seine Verwendung ist vielseitig – im Orchester, in Kapellen, im Kirchenchor oder als Soloinstrument. Es ist zwischen dem Alt- und B-Tenor-Modell gestimmt und sein Ton ist weich wie der des Altos, aber auch voll und rund wie der des Tenors. Sein Ton ähnelt unter allen Instrumenten am meisten der menschlichen Stimme. Es wird sehr erfolgreich als Stimmführer in Kirchenchören verwendet. Es bläst jede Stimme, die in C geschrieben ist, bzw. Violine, Flöte, Oboe, auch Sing- und Pianostimme. Wenn man Baßschlüssel liest, so ist es ein ausgezeichnete Ersatz für Cello oder Trombone im Orchester. Umfang: F über den Linien bis B unter den Linien. Bläser in Kapellen oder Orchestern können ihr Einkommen verdoppeln, wenn sie die Anzahl ihrer Saxophone verdoppeln. Innerhalb der letzten Jahre ist die Nachfrage nach Saxophonbläsern um mehr als tausend Prozent gestiegen. Das Saxophon ist so populär geworden, daß Herausgeber Saxophonpartien in die Orchesterstücke aufnehmen; es ist jetzt in Orchester und Tanzmusik stark in Verwendung.

16

V. KOHLERT'S SÖHNE:GRASLITZ

Nr. 322
Es=Kontrabaß=Saxophon.

Nr. 322. Es-Kontrabaß-Saxophon ist eine Oktave tiefer als der Bariton gestimmt und wird wegen seiner sehr kräftigen Tiefe in Saxophonkapellen und großen Konzertsolisten zum Blasen der tiefsten Orchesterpartien verwendet.

20

V. KOHLERT'S SOHNE, KRASLICE, CCA 1930

Saxophon-Fabriks-Orchester der Firma V. Kohlert's Söhne.

Mehrere der oben abgebildeten Bläser sind bekannte Saxophon-Solisten und als Inspektoren oder Prüfer in unserer Fabrik tätig. Natürlich kann eine Vereinigung von solch durchdrungenen Musikern die Wirkung auf die Verbesserung des Saxophones nicht verfehlen.

KARL HÖFNER, SCHÖNBACH, 1937

Mute Violins.
No. 362
361 Maple, anchor shape, ebony trimmings.
362 Maple, guitar shape, ebony trimmings.

Wander Fiddles [pocket violin, narrow shape].
No. 366
366 Maple body, spruce top, brown varnished, ebony trimmed.
368 Maple body, flamed, yellow-brown varnish, ebony trimmed.

Stumme Violinen.
No. 361
361 Ahorn, Ankerform, Ebenholzgarnitur.
362 Ahorn, Gitarreform, Ebenholzgarnitur.

Wander-Fiedeln [Taschen-Violinen, schmale Form].
No. 366
366 Ahorn, braun, Decke Fichte, Ebenholzgarnitur.
368 Ahorn, goldbraun, geflammt, Ebenholzgarnitur.

Miniature Violins.
No. 364
364 Exact dimensions, shaded or imit. old.
Miniatur-Violinen.
No. 364
364 Genaue Mensuren, schattiert od. altimit.

Violas d'amour.
No. 15/3
15/3 Curly maple back, reddish brown varnish, shaded and fine imitated old, ebony trimmings.
15/6 Finely flamed maple, yellow-red varnish, fine imitation old, neck with woman's head, best ebony trimmings, best workmanship.

Violas d'amour.
No. 15/3
15/3 Etwas geflammt, rotbrauner Lack, schattiert und gut alt imitiert, gute Ebenholzgarnitur.
15/6 Fein geflammt Holz, gelbrölicher Lack, fein alt imitiert, Hals mit geschnitztem Frauenkopf, Ebenholzgarnitur, erstklassige Arbeit.

Violas da Gamba.
No. 15/10
15/10 Slightly flamed, red-brown varnish, dull finish, imitated to old, ebony trimmings.
15/12 Finely flamed back, yellow-red varnish, fine imitation old, best workmanship.

Violas da Gamba.
No. 15/10
15/10 Etwas geflammt, rötlichbrauner Lack, gute Alt-Imitation, matt, Ebenholzgarnitur.
15/12 Fein geflammt Boden, gelbrölicher Lack, feine Alt-Imitation, erstklassige Arbeit.

Violin Maker - Geigenbauer

Primus Guitars.
No. 494
494 Large Spanish model, selected curly maple, high sides, selected old spruce top, fine solo instrument.
497 Rosewood veneered back and sides, fine spruce top, large spanish model, handsome wood inlayings, fine machine heads, pinless bridge, an excellent concert instrument.
498 Large Spanish model, finest selected curly maple back and sides, best old spruce top, finest machine heads, exceptionally brilliant toned instrument.

Primus Gitarren.
No. 494
494 Größtes spanisches Modell, ausgesucht gut geflammt Boden, hohe Zargen, gute Decke, feines Solo-Instrument.
497 Größtes spanisches Modell, Boden und Zargen Palisander furniert, feine Decke, hübsche Aderinlagen, beste Mechanik, Krupfsteg, prima Konzert-Instrument.
498 Größtes spanisches Modell, feinst geflammt Boden, Decke von bestem alten Tonholz, feinste Mechanik, herrlicher Ton, erstklassiges Meister-Instrument.

Primus Gitarren.
No. 451
451 Plywood, flat back and top, red-brown, shaded, polished, white binding around top, back and soundhole, celluloid-fingerrest, spliced neck, trapeze tailpiece.
453 Plywood, arched back and top, dark shaded, white binding around top and soundhole, plywood fingerrest, polished, tailpiece.
455 Plywood, arched top and back, dark shaded, polished, white and black binding around top, F-holes, plywood fingerrest, tailpiece.
456 Plywood, arched back and top, dark reddish brown varnish, shaded, polished, wood inlayings around top, F-holes, celluloid fingerrest, tailpiece.
458 Flat back and top from mahogany, hand rubbed and polished, wood inlayings around top and soundhole, celluloid fingerrest, spliced neck, pin bridge.

Primus Gitarren.
No. 451
451 Sperrholz, flacher Boden und Decke, rotbraun, schattiert, poliert, weiße Randeinlage um Decke, Boden und Schalloch, Celluloid Schoner, Trapez-Saitenhalter.
453 Sperrholz, gewölbter Boden und Decke, dunkel schattiert, poliert, weißer Rand um Decke und Schalloch, Sperrholz Schoner, Saitenhalter.
455 Sperrholz, gewölbter Boden und Decke, dunkel schattiert, poliert, schwarz-weiß Einlage um Deckenrand, F-Löcher, Sperrholz Schoner, Saitenhalter.
456 Sperrholz, gewölbter Boden und Decke, dunkel rotbrauner Lack, schattiert, poliert, Aderrand um die Decke, F-Löcher, Celluloid Schoner, Saitenhalter.
458 Flacher Boden und Decke aus Mahagoni, fein poliert, breiter Aderrand um Decke und Schalloch, Celluloid Schoner, gesperrter Hals, Holzsteg.

DĚKUJI ZA POZORNOST

---

www.mcmi.cz

METODICKÉ CENTRUM
DOKUMENTACE, KONZERVACE A RESTAUROVÁNÍ
HUDEBNÍCH NÁSTROJŮ

**MINISTERSTVO
KULTURY**

NÁRODNÍ MUZEUM